

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/213/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1216214208
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1216214208.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte v zložení: predsedníčka senátu JUDr. Darina Kriváňová a členovia senátu JUDr. Darina Kuchtová a Mgr. Barbora Barteková, v spore žalobcu: SKB INVEST, a.s., Nobelova 9, 831 02 Bratislava, IČO: 35 764 066, zast. AK RASLEGAL spol. s r.o., Mostová 2, 811 02 Bratislava, proti žalovanej: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím vo výške 6.205,20 €, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II č.k. 52C/158/2016-174 zo dňa 26.05.2017, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava II, č.k. 52C/158/2016-174 zo dňa 26.05.2017 **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bratislava II rozsudkom č.k. 52C/158/2016-174 zo dňa 26.05.2017 zamietol žalobu o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím vo výške 6.205,20 € a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Žalobca podanou žalobou žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť sumu 6.205,20 € s príslušenstvom z dôvodu, že dňa 16.01.2013 bol Okresným súdom Bratislava II vyhlásený rozsudok č.k. 50C/239/2011-108 (v znení opravného rozhodnutia č.k. 50C/239/2011-121) vo veci, v ktorej žalobca proti žalovanému DRUDOP, stavebné a opravárenské družstvo, ktorým Okresný súd Bratislava II zaviazal žalobcu zaplatiť náhradu trov konania vo výške 36.698,96 €. Proti rozsudku podal žalobca odvolanie, na základe ktorého Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, rozsudok zmenil a vydané opravné uznesenie zrušil a uznesením č.k. 6Co/311/2013-136, 6Co/317/2013 zo dňa 31.05.2013, zaviazal odvolací súd žalobcu na náhradu trov konania žalovanému vo výške 25.100,44 €. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, na základe podaného dovolania rozhodol tak, že uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a odvolací súd zrušil aj rozhodnutie Okresného súdu Bratislava II. V priebehu dovolacieho konania, žalovaný v predmetom spore a to DRUDOP, stavebné a opravárske družstvo, podal návrh na exekúciu, ktorá bola vykonaná v celom rozsahu priznanej náhrady trov konania, v súlade s dovolaním napadnutými rozhodnutiami. Z konečného vyúčtovania exekúcie vyplýva, že vymožené nároky predstavovali exekvovanú istinu, trovy právneho zastúpenia pri exekúcii, trovy exekúcie oprávneného, odmenu exekútora v sume 5.111 €, hotové výdavky v sume 60 € a 20 % DPH z trov exekúcie v sume 1.034,20 €. Proti vedeniu tejto exekúcie podal žalobca námietky, ktoré boli vyhodnotené okresným súdom ako neopodstatnené a čiastočný návrh žalobcu na zastavenie exekúcie bol zamietnutý. Žalobca bol neúspešný aj v odvolacom konaní, po podanom odvolaní proti rozhodnutiu.

3. Žalobca tvrdil, že práve vymožená odmena súdneho exekútora v celkovej výške 6.205,20 €, predstavuje škodu, ktorá vznikla žalobcovi z dôvodu nezákonného rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, ktoré bolo zrušené Najvyšším súdom SR, v spojení s rozhodnutím Okresného súdu Bratislava III o nepovolení odkladu exekúcie z dôvodu vedeného dovolacieho konania. Žalobca si túto škodu dňa 08.01.2015 uplatnil prostredníctvom žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody u príslušného štátneho orgánu, a to Ministerstva spravodlivosti SR. Dňa 09.07.2015 mu bola doručená odpoveď, že po predbežnom prerokovaní uplatneného nároku na náhradu škody je žiadosť žalobcu vyhodnotená ako nedôvodná.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že žaloba je neurčitá a nezrozumiteľná, nakoľko žalobca si škodu uplatňuje na základe viacerých titulov, ktoré nevymedzil jednoznačne. Okrem toho zo žaloby nie je zrejmé, na základe ktorého rozhodnutia si žalobca nárok náhradu škody uplatňuje, nie je možné ani preskúmať príčinnú súvislosť medzi údajným nezákonným rozhodnutím a údajným vznikom škody a tak neboli splnené podmienky uplatnenia nároku na náhradu škody v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorými sú nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, existencia škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a existenciou škody. Žalovaný poukázal na to, že po zrušení dovolaní napadnutých rozsudkov súdov nižších stupňov Najvyšším súdom SR, sa okresný súd opätovne zaoberal otázkou výšky trov konania a znovu rozhodol dňa 03.02.2016, rozhodnutím č.k. 50C/239/2011-192. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie a Krajský súd v Bratislave rozhodol uznesením sp. zn.: 6Co/180/2016 zo dňa 02.06.2016 tak, že výrok o náhrade trov konania vo výške 28.756,30 € zmenil tak, že žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 29.872,97 €. Podľa žalovaného, ak žalobca zostal na základe rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, sp. zn.: 6Co/180/2016 zo dňa 02.06.2016, aj naďalej zaviazaný k úhrade trov konania, a to vo vyššej sume ako bolo pôvodne určené, je evidentné, že žalobcovi žiadna škoda nevznikla, nakoľko pokiaľ by súdny exekútor nepristúpil k vymáhaniu trov konania, ale vyčkal by až do rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, nakoniec by k vymáhaniu trov konania v rámci exekučného konania aj tak došlo, čo znamená, že žalobca by musel uhradiť trovy exekučného konania, ktoré by dokonca boli teraz ešte vyššie než v pôvodnom exekučnom konaní.

5. Žalobca vo svojom vyjadrení poprel tvrdenie o nezrozumiteľnosti žaloby s tým, že podrobné zdôvodnenie všetkých relevantných skutočností je obsiahnuté v žalobe. Pokiaľ žalovaný namietal neexistenciu škody, tak žalobca sa vyjadril, že ide zo strany žalovaného o nesprávne použitie právnych predpisov a uviedol, že pokiaľ by bola nezákonnosť zrušených rozhodnutí Najvyššieho súdu SR identifikovaná skôr, exekúcia voči nemu by bola jednoznačne zastavená a škoda by žalobcovi nevznikla. Vznik škody na jeho strane súvisí aj s tým, že exekučný súd nevyčkal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR o dovolaní, aj napriek tomu, že by z takéhoto postupu nikomu nevznikla ujma a predišlo by sa tak vzniku škody na strane žalobcu. Žalobca tvrdil, že za každé nezákonné rozhodnutie zodpovedá štát bez rozdielu a je nemysliteľné, aby táto zodpovednosť bola prenášaná na poškodený subjekt, a to na žalobcu. Žalobca sa nestotožnil ani s argumentáciou žalovaného o prioritě uplatnenia nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia od súdneho exekútora, pred samotným uplatnením nároku na náhradu škody voči štátu, nakoľko podľa žalobcu súdny exekútor neurobil žiadny nezákonný úkon a vystupoval v pozícii vykonávateľa štátnej moci. Uviedol, že o bezdôvodnom obohatení sa hovorí ako o tzv. "zostatkovej klauzule" civilných nárokov, keďže by po ňom oprávnený mal siahnúť až keď mu nesvedčí žiadny iný právny titul.

6. Okresný súd skúmal dôvodnosť uplatneného nároku podľa § 3 ods. 1 písm. a), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1 a 2, § 15, § 17 ods. 1 a § 18 ods. 1 a 3 zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov a § 451 ods. 1 a 3 OZ, v spojení s čl. 2 ods. 2 a § 255 ods. 1 CSP.

7. Okresný súd zamietnutie žaloby odôvodnil tým, že v danom prípade sa stotožnil s právnym názorom prezentovaným v náleze Ústavného súdu SR, sp. zn. II.ÚS 165/2012 body 31 až 36, v ktorých Ústavný súd SR uviedol nasledovné: "Podstatou právneho odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu je konštatovanie, že medzi účastníkmi exekučného konania ide o verejnoprávny vzťah, ktorý zabezpečuje funkciu štátu, keď súdny exekútor vystupuje voči účastníkom exekučného konania ako nositeľ zvrchovanej verejnej moci. Preto vzhľadom na povahu vzťahu, ktorý vzniká medzi súdnym

exekútorom vykonávajúcej exekučnú činnosť a medzi povinným, ako účastníkom exekučného konania, nemôže dôjsť na strane súdneho exekútora k bezdôvodnému obohateniu podľa ustanovenia § 451 Občianskeho zákonníka. Preto podľa krajského súdu prvostupňový súd vo veci sťažovateľky rozhodol správne, keď jej žalobu zamietol z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného - súdneho exekútora." Prvostupňový súd pri svojom rozhodnutí vychádzal aj z judikatúry Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 58/2009 a z právneho názoru, ktorý bol vyslovený: "Exekútor v exekučnom konaní vykonáva úlohy štátneho orgánu, ktorému je zverený výkon verejnej (štátnej) moci v rozsahu ustanovenom Exekučným poriadkom a subsidiárne Občianskym súdnym poriadkom. Právny vzťah súdneho exekútora a účastníka exekučného konania sa nemôže považovať za súkromnoprávny vzťah. Na strane súdneho exekútora nemôže dôjsť k bezdôvodnému obohateniu v zmysle ustanovenia § 451 Občianskeho zákonníka tým, že povinný na základe výzvy podľa § 47 ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku, zaplatí za výkon exekučnej činnosti vo výzve uvedenú odmenu, výška ktorej presahuje sumu zodpovedajúcu právnomu predpisu." Čo sa týka postavenia súdneho exekútora, výkon exekučnej činnosti predstavuje zverený výkon štátnej moci, čo upravuje aj samotná právna úprava v § 5 ods. 2 Exekučného poriadku a konštatuje to aj Ústavný súd SR vo svojej už uvedenej judikatúre. Z toho dôvodu sa na súdneho exekútora pri výkone exekučnej činnosti vzťahuje aj právny režim náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Pri realizácii úkonov exekučného konania nie je súdny exekútor nositeľom základných práv a slobôd, ale naopak, ako predstaviteľ verejnej moci sa podieľa na plnení pozitívneho záväzku štátu v súvislosti s realizáciou základných práv účastníkov exekučného konania.

8. Ale, pokiaľ ide o postavenie súdneho exekútora v súvislosti s rozhodovaním súdu o trovách konania a o jeho odmene, je jeho postavenie odlišné. Exekučný poriadok v ustanovení § 37 ods. 1 priznáva súdnemu exekútorovi postavenie účastníka konania, ak súd rozhoduje o trovách exekúcie. Trovami exekúcie sú podľa ustanovenia § 200 ods. 1 Exekučného poriadku odmena exekútora, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času pri vykonaní exekúcie. Ústavný súd SR vyslovil, že pokiaľ ide o postavenie súdneho exekútora vo vzťahu k rozhodovaniu o trovách konania, prevažuje aspekt jeho postavenia ako osoby vykonávajúcej slobodné povolanie, ktorá má ekonomický záujem na priebehu a výsledku exekučného konania a ktorej majetkové práva môžu byť rozhodnutím orgánov verejnej moci dotknuté (II. ÚS 4/2012). Súdny exekútor vykonáva súdno-exekútorskú činnosť ako slobodné povolanie (I. ÚS 199/07, III. ÚS 26/08), a teda aj ako podnikateľskú činnosť na účely tvorby zisku (IV. ÚS 236/08).

9. Okresný súd v danom prípade rozhodol v súlade s ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu a vyslovil názor, že v časti odmeny súdneho exekútora, nejde o výkon činností, vyplývajúcich súdnemu exekútorovi z výkonu verejnej moci, a preto od neho možno žiadať vydanie bezdôvodného obohatenia. Tento nárok predchádza nároku na náhradu škody, a teda priamo vylučuje vznik škody na strane žalobcu, ako jedného z troch nevyhnutne potrebných prvkov na priznanie jej náhrady, v intenciách zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, v znení neskorších predpisov. Okresný súd preto žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 CSP a úspešnému žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi z dôvodu, že žalovaný nežiadal nárok priznať a ani mu žiadne trovy zo spisu nevyplývajú.

10. Proti rozsudku podal odvolanie žalobca zo dňa 26.06.2017, v ktorom navrhol odvolaciemu súdu rozsudok okresného súdu z dôvodu nesprávneho rozhodnutia a zároveň nesprávneho právneho posúdenia v danej veci zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, alebo rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť v celom rozsahu. V podanom odvolaní žalobca namietal odvolacie dôvody, že súd nesprávnym postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP).

11. Odvolateľ napadnutý rozsudok považuje za nesprávny a arbitrárny s tým, že okresný súd zaťažil závažnými vadami nielen rozsudok, ale aj celé súdne konanie. Konanie viedol výrazne neštandardne a nepostupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami Civilného sporového poriadku. Konanie potom vyústilo do zásadného poškodenia práv žalobcu, keď konajúci súd závažne pochybil nielen po stránke procesnej - pri vedení konania, ale dokonca aj pri právnom posúdení veci. Namietal, že okresný súd sa v rámci rozhodovania nedôsledne riadil ustálenou súdnou praxou a túto jednoznačne umelo prispôobil vopred vytýčenému zámeru, žalobu zamietnuť. Takýto postup je neprípustný o to viac, že

žalovaným je Slovenská republika. V odvolaní predovšetkým namietal odňatie možnosti konať pred súdom nesprávnym postupom súdu, tiež nesprávne právne posúdenie v danej veci a arbitrárnosť a ostatné pochybenia súdu.

12. V odvolaní žalobca poukázal na skutkové tvrdenia v priebehu konania pred okresným súdom, na základe ktorých si uplatnil svoj nárok. Zdôraznil, že žaloba bola podaná za účinnosti Civilného sporového poriadku a okresný súd bol povinný postupovať podľa § 181 ods. 2 CSP. Uviedol, že vo veci sa konali dve pojednávania, prvé dňa 15.02.2017, ktoré trvalo necelých 15 minút a druhé dňa 26.04.2017, ktoré trvalo necelých 40 minút a následne bolo pojednanie odročené za účelom verejného vyhlásenia rozsudku na termín 26.05.2017. Okresný súd na ust. § 181 ods. 2 CSP absolútne prehladol a konal tak v rozpore so zákonom, čo odôvodňuje vydanie prekvapivého rozhodnutia. Pokiaľ súd strany sporu na pojednávaní neoboznámil s predbežným právnym posúdením veci, dôjde k neospravedliteľnému a ťažko reparaovateľnému poškodeniu strán a flagrantnému porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Obligatórne určenie sporných a nesporných skutkových tvrdení a vymedzenie predmetu dokazovania, má zásadný význam pre ďalší procesný postup strán v kontradiktórnom sporovom konaní. Súd v zmysle uvedeného nepostupoval a konanie sa tak stalo absolútne nepredvídateľné a netransparentné a okrem toho súd zásadne porušil zákon. V odvolaní žalobca opísal priebeh pojednávania na okresnom súde a to prvého aj druhého pojednávania s tým, že súd nepostupoval podľa § 181 ods. 2 CSP. Tvrdil, že ak súd nie je na pojednávaní pripravený vyhlásiť rozsudok, ale musí odročiť pojednanie, znamená to, že celkom zjavne nebol na tomto pojednávaní oboznámený s potrebnou hmotnoprávnou materiálou a nevedel rozhodnúť. Ak nebol oboznámený s materiálou, nie je zrejmé, ako mohol dokazovanie ukončiť a dokonca, ako mohol následne zákonne vyhodnotiť vec po skutkovej či právnej stránke. Obidve pojednávania sa tak konali v rozpore s Civilným sporovým poriadkom. Okrem toho nie je známe, z akého dôvodu súd vec nerozhodol už na prvom pojednávaní, bez potreby vytyčovania ďalších dvoch pojednávanií. Rozhodnutie súdu je tak poznačené zásadnou nezákonnosťou, svojvôľou súdu a konaním, ktoré je v rozpore s princípmi spravodlivého konania tak, ako je aktuálne uvedené v jeho základnej rovine podľa CSP a teda aj Ústavy SR. Okresný súd tak odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom a vykonávať návrhy a podania tak, aby žalobca bol v spore úspešný.

13. Ďalej žalobca namietal nesprávne právne posúdenie veci. Odvolateľ nesúhlasil so záverom okresného súdu, že si mal uplatniť svoj nárok priamo u súdneho exekútora z titulu akéhosi bezdôvodného obohatenia. V súvislosti s právnym posúdením veci okresným súdom s poukazom na rozhodnutia Ústavného SR a Najvyššieho súdu SR, namietal, že súd sa dopustil pri posudzovaní právnej veci, závažných pochybení, ktoré spočívajú najmä v desinterpretácii záverov Ústavného súdu SR, v použití odkazu na nesúvisiace rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, v použití odkazu na rozhodnutia, ktoré sa v skutkovom stave líšia tak zásadne, že sú na vec neaplikovateľné, v nedôvodnom zľahčovaní dôsledkov predložených rozhodnutí, ktoré podporujú argumentáciu žalobcu a v nevysporiadaní sa s relevantnými rozhodnutiami, na ktoré poukázal žalobca. Odvolateľ sa v podanom odvolaní zaoberal jednotlivými rozhodnutiami súdov vyššej inštancie. Pokiaľ ide o námietku nesúvisiacich a skutkovom odlišných rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, a to uznesenie NS SR sp.zn. 6Cdo/27/2016, sp.zn. 7M Cdo/16/2011. V súvislosti s dezinterpretáciou záverov Ústavného súdu SR poukázal na rozhodnutie II. ÚS 165/2012 a zároveň poukazoval a špecifikoval závery ďalších rozhodnutí Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR, pričom zdôraznil, že v spomenutých rozhodnutiach, z ktorých vychádzal aj okresný súd, ide o absolútne rozdielne kľúčové otázky, a preto sú rozhodnutia neaplikovateľné a to bez ohľadu na to, ako všeobecne znie publikovaná právna veta. Poukázal na skutočnosti uvedené v žalobe, ktoré vychádzali z toho, že išlo o štandardnú exekúciu, keď žalobca ako povinný podal námietky - návrh na zastavenie exekúcie a návrh na povolenie odkladu a o všetkých týchto rozhodnutiach exekučné súdy rozhodli negatívne. Exekúcia následne prebehla a skončila sa vymožením danej pohľadávky a jej príslušenstva. Právnym titulom na vymoženie odmeny exekútora sa stalo poverenie vydané exekučným súdom, v nadväznosti na čo exekútor vydal upovedomenie o začatí exekúcie, následne exekučný príkaz a v konečnom dôsledku konečné vyúčtovanie exekúcie. Zdôraznil, že všetko, až na poverenie, sú úkony exekútora a nie exekučného súdu. Ani jeden z týchto úkonov nebol zrušený a exekútor pri vymáhaní svojej odmeny, či v rámci exekúcie, ani raz neporušil svoje povinnosti. Exekúcia skončila vymožením celého nároku z exekučných titulov a zároveň aj trov exekúcie, ktorých právnym dôvodom neboli exekučné tituly samotné, ale postupy a rozhodnutia exekútora a exekučného súdu v rámci exekúcie. Ide preto o zásadný rozdiel medzi škodou, ktorá bola spôsobená žalobcovi vo výške odmeny exekútora a hotových výdavkov a DPH a prípadom, ktorý posudzoval Ústavný súd SR v rámci konania, na ktoré sa odvoláva odôvodnenie rozsudku. Poukázal na rozhodnutie

Krajského súdu v Trenčíne vo veci sp.zn. 5Co/105/2015, ktoré riešilo rovnaký prípad. Žalobca v rámci záverečnej reči a na pojednávaní dňa 26.04.2017 predložil súdu rozhodnutie Najvyššieho súdu SR vo veci sp.zn. 3Cdo/199/2009, ktorým sa súd vôbec nezaoberal. Totožné závery ako v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 3Cdo/110/2012 sa tiež nachádzajú aj v rozhodnutí sp.zn. 3Cdo/58/2009, nejde preto o ojedinelé a už vôbec nie neaplikovateľné rozhodnutie. Svojim nesprávnym postupom sa súd dopustil nezákonnosti pri rozhodovaní v danej veci. Ďalej odvolateľ namietal arbitrárnosť rozhodnutia a nedostatočné odôvodnenie, ktoré je povrchné a bez potrebného právneho základu. Záverom zdôraznil, že nerešpektovaním základných procesných pravidiel a postupu, súd žalobcovi odňal možnosť konať pred súdom a ak by súd vyjadril svoj právny názor už na prvom, či druhom pojednávaní, vedel by žalobca predložiť k tejto otázke právnu argumentáciu. Nakoľko ale nemal vedomosť o nesprávnych právnych úvahách súdu, ktoré sa celkom zjavne počas celého konania zakladali na nenáležitých a nepoužiteľných súdnych rozhodnutiach, došlo k závažnému zásahu do práva žalobcu na spravodlivé súdne konanie a k prekvapivému rozhodnutiu. Z uvedených dôvodov odvolateľ navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, alebo zmeniť a jeho žalobe vyhovieť.

14. Krajský súd preskúmal vec, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), vec prejednal bez nariadenia pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem,) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 31.03.2020 (§ 378 C. s. p., § 219 ods. 3 C. s. p.). O termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu upovedomené zákonným spôsobom.

15. Rozsudok súdu prvej inštancie odvolací súd potvrdil, pretože je vecne správny a keďže sa stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku ako správnymi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje (§ 387 ods. 1, 2 C. s. p.).

9. V preskúmvanej veci žalobca svoj nárok na náhradu škody vyvodzoval zo skutočností, že nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora vznikla žalobcovi skutočná škoda vo výške uplatnenej v tomto konaní.

16. Podľa § 5 ods. 1 Exekučného poriadku má exekútor v súvislosti s výkonom exekučnej činnosti postavenie verejného činiteľa.

17. Podľa § 5 ods. 2 Exekučného poriadku je vykonávanie exekučnej činnosti výkonom verejnej moci.

18. Podľa § 37 ods. 1 Exekučného poriadku sú účastníkmi konania oprávnený a povinný; iné osoby sú účastníkmi len tej časti konania, v ktorej im toto postavenie priznáva tento zákon. Ak súd rozhoduje o trovách exekúcie, účastníkom konania je aj poverený exekútor.

19. Podľa § 200 ods. 1 Exekučného poriadku sú trovami exekúcie odmena exekútora, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času pri vykonaní exekúcie.

20. Podľa § 451 ods. 1 OSP kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

21. Podľa § 451 ods. 2 OSP je bezdôvodným obohatením majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

22. Ústavný súd sa v svojej rozhodovacej činnosti postavením súdneho exekútora pri výkone exekučnej činnosti zaoberal. Vo svojom náleze sp. zn. PL. ÚS 49/03 uviedol, že právne postavenie exekútora je determinované tým, že vykonáva úlohy (orgánu) verejnej (štátnej) moci, a z tohto dôvodu sa naňho vzťahujú iné kritériá než na právne postavenie subjektov, ktoré nevykonávajú verejnú (štátnu) moc (súdnu moc). Exekútor vykonáva v zásade úlohy štátneho orgánu. Z toho vyplýva aj to, že jeho právne postavenie, práva a povinnosti a obmedzenia zákon ustanovuje v úzkej spojitosti s týmto jeho osobitným postavením. Právne postavenie exekútora je ustanovené tak, že v rámci delby verejnej (štátnej) moci sa exekútor podieľa na plnení pozitívneho záväzku štátu v súvislosti s realizáciou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v rozsahu ustanovenom zákonom (čl. 46 ods. 4, čl. 51 ods. 1 ústavy). Toto postavenie exekútora potvrdzuje aj § 3 ods. 1 v spojení s § 4 ods. 1 písm. a) bodom 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Z týchto ustanovení vyplýva, že exekútor zodpovedá za škodu spôsobenú výkonom exekučnej činnosti ako štátny orgán. Súčasne to potvrdzuje, že štát preberá na seba zodpovednosť nahradiť škodu, ktorá vznikla ako dôsledok výkonu exekučnej činnosti súdnym exekútorom (PL. ÚS 49/03).

23. Čo sa týka postavenia súdneho exekútora, výkon exekučnej činnosti predstavuje zverený výkon štátnej moci, čo upravuje aj samotná právna úprava (§ 5 ods. 2 Exekučného poriadku) a konštatuje

to aj ústavný súd vo svojej judikatúre. Z toho dôvodu sa na súdneho exekútora pri výkone exekučnej činnosti vzťahuje aj právny režim náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z.. Pri realizácii úkonov exekučného konania nie je súdny exekútor nositeľom základných práv a slobôd, ale naopak, ako predstaviteľ verejnej moci sa podieľa na plnení pozitívneho záväzku štátu v súvislosti s realizáciou základných práv účastníkov exekučného konania.

24. Odvolací súd v súvislosti s rozhodovaním v danom prípade, poukazuje na to, že pokiaľ ide o postavenia súdneho exekútora v súvislosti s rozhodovaním súdu o trovách exekúcie a o jeho odmene je jeho postavenie odlišné. Exekučný poriadok v ustanovení § 37 ods. 1 priznáva súdnemu exekútorovi postavenie účastníka konania, ak súd rozhoduje o trovách exekúcie. Trovami exekúcie sú podľa ustanovenia § 200 ods. 1 Exekučného poriadku odmena exekútora, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času pri vykonaní exekúcie. Uvedené je významné pri skúmaní dôvodnosti žaloby v tejto veci.

25. Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že pokiaľ ide o postavenie súdneho exekútora vo vzťahu k rozhodovaniu o trovách konania, prevažuje aspekt jeho postavenia ako osoby vykonávajúcej slobodné povolanie, ktorá má ekonomický záujem na priebehu a výsledku exekučného konania a ktorej majetkové práva môžu byť rozhodovaním orgánov verejnej moci dotknuté (II. ÚS 4/2012). Súdny exekútor vykonáva súdno-exekútorskú činnosť ako slobodné povolanie (obdobne I. ÚS 199/07, III. ÚS 26/08), a teda aj ako podnikateľskú činnosť na účely tvorby zisku (IV. ÚS 236/08).

26. Ako nositeľ základných práv a slobôd a osoba vykonávajúca slobodné podnikanie však v tejto pozícii nemôže byť súdny exekútor zároveň v postavení nositeľa štátnej moci, a preto v štádiu exekučného konania, keď exekučný súd autoritatívne rozhoduje o trovách exekučného konania, a teda aj o odmene exekútora, vystupuje exekútor ako nositeľ verejnej zvrchovanej moci a bol oprávnený jednostranne zakladať práva alebo povinnosti. V tomto štádiu konania má aj súdny exekútor postavenie účastníka konania a o jeho právach a povinnostiach rozhoduje exekučný súd.

27. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti už konštatoval (III. ÚS 361/09), že z dlhodobej a relatívne ustálenej judikatúry všeobecných súdov vyplýva, že nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátu môže byť v občianskom súdnom konaní uplatnený až vtedy, ak žalobca nemohol dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z titulu bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal, a je povinný ho vydať. Pokiaľ má účastník pohľadávku na vydanie bezdôvodného obohatenia, škoda mu ešte nevznikla, a preto nemôže byť daná zodpovednosť štátu za škodu podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“). Nárok na náhradu škody od štátu by mohol úspešne uplatniť iba vtedy, ak by preukázal, že sa bezúspešne domáhal vydania bezdôvodného obohatenia. Aktívnu legitímáciu na úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. má ten, komu vzniklo právo na náhradu škody, teda ten, u koho sú splnené všetky predpoklady zodpovednosti štátu za škodu vrátane základného predpokladu tejto zodpovednosti, a to vzniku samotnej škody. Existencia pohľadávky na vydanie bezdôvodného obohatenia vylučuje vznik škody ako majetkovej ujmy, a tým aj konkurenciu právnej úpravy zodpovednosti za škodu s právnou úpravou bezdôvodného obohatenia. Kým žalobca má pohľadávku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto ho získal, resp. kým nepreukázal bezúspešné domáhanie sa vydania tohto obohatenia (ak táto bezúspešnosť nebola ním zavinená), nie je daný základný predpoklad zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 58/1969 Zb., a to existencia samotnej škody (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cz 110/84 zo 16. apríla 1985, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 199/2005 z 31. mája 2006). Skutočnou škodou v zmysle ustanovenia § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka je ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného (spočíva v zmenšení jeho majetkového stavu oproti stavu pred škodovou udalosťou) a je objektívne vyjadriteľná v peniazoch. Skutočnou škodou je aj ujma spočívajúca v neuspokojenej pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi, ktorej náhradu požaduje od štátu ako subjektu zodpovedného za nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci. Táto škoda však nevzniká už v okamihu splatnosti pohľadávky, resp. omeškania dlžníka, ale až okamihom, keď sa právo veriteľa na plnenie proti dlžníkovi stalo fakticky nevymáhateľným (mutatis mutandis uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25 Cdo 105/2004 zo 7. októbra 2004).

28. V rozpore s požiadavkou materiálnej ochrany práv zo strany súdnej moci môže byť aj príliš formalistický výklad práva, čo môže mať za následok porušenie ústavných princípov práva na spravodlivý proces (m. m. III. ÚS 497/2011). V záujme poskytovania materiálnej ochrany práv je podľa ústavného súdu potrebné posudzovať postavenie súdneho exekútora v exekučnom konaní v súvislosti s rozhodovaním o trovách exekúcie alebo odmene súdneho exekútora odlišne od jeho postavenia vykonávateľa verejnej moci, ktoré má pri realizácii úkonov exekučného konania. V konaní, v ktorom exekučný súd rozhoduje o trovách exekúcie a odmene exekútora, je exekútor účastníkom konania tak,

ako je ním aj povinný z exekúcie, je nositeľom základných ľudských práv a slobôd, je vykonávateľom slobodného povolania na účely vytvárania zisku a v posudzovanom prípade je platcom DPH. Čo sa týka odmeny, súdny exekútor koná vo vlastnom mene a na vlastný účet.

29. Súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia žalobu žalobcu zamietol z nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného, z dôvodu, že v danom prípade je potrebné odlišiť nárok na náhradu škody od nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorý je potrebné uplatniť priamo voči subjektu, ktorý sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Inak povedané, pasívne vecne legitimovaným mal byť priamo súdny exekútor, a nárokom vo veci samej mal by nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia.

30. Pokiaľ ide o argumenty žalobcu uvedené v odvolaní, t.j. že súdny exekútor v exekučnom konaní vykonáva úlohy štátneho orgánu, ktorému je zverený výkon verejnej moci v rozsahu ustanovenom exekučným poriadkom a subsidiárne Civilným sporovým poriadkom, a preto právny vzťah súdneho exekútora a účastníka exekučného konania sa nemôže považovať za súkromnoprávny vzťah respektíve, že na strane súdneho exekútora nemôže dôjsť k bezdôvodnému obohateniu v zmysle ustanovenia § 451 Občianskeho zákonníka, v tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že uvedené námietky nie sú dôvodné, nakoľko je skutočne potrebné rozlíšiť činnosť exekútora, v rámci ktorej realizuje výkon exekučnej činnosti a plní úlohy štátneho orgánu (t.j. samotná realizácia exekúcie dodržanie lehôt, a postupov v zmysle exekučného poriadku) a na druhej strane je potrebné odlišiť trovy exekučného konania, pričom v rámci rozhodovania o trovách exekučného konania má súdny exekútor postavenie účastníka konania. Toto postavenie mu priznáva právna úprava aj konštantná judikatúra, v zmysle ktorej je súdny exekútor v tejto časti konania nositeľom základných práv a slobôd.

31. Pokiaľ by sa odvolací súd stotožnil s námietkou žalobcu uvedenou v odvolaní, že štát zodpovedá napríklad za nesprávne vyčíslené trovy súdneho exekútora v rámci exekučného konania, za nesprávne vypočítanú odmenu súdneho exekútora, a pod., uvedený výklad právnej normy by poskytoval súdnemu exekútorovi široký priestor na potenciálne zneužívanie svojho postavenia s vedomím, že zodpovednosť za jeho bezdôvodné obohatenie prevezme štát, a to vo forme zodpovednosti za škodu, čo je neprípustné. Je potrebné sa preto stotožniť s názorom súdu prvej inštancie, že v predmetnom konaní absentuje pasívna vecná legitímácia na strane žalovaného a súčasne predmetná žaloba bola podaná predčasne t.j. pred podaním žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia, (resp. pred vznikom samotnej škody), čo súčasne vylučuje uplatnenie nároku na náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z.

32. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne a právne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku potvrdil.

33. Z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument účastníka nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo (porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.9.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike /sťažnosť č. 59102/08/, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.9.2011, č. k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.6.2009, sp. zn. 5 M Cdo 8/2008).

34. Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378, § 219 ods. 3 C. s. p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopíňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené účastníkmi konania na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; účastníci, predovšetkým odvolateľ, ani nevzniesol žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk, by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp. zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

35. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1, v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 C.s.p. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, a preto mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie s poukazom na ustanovenie § 262 ods. 2 C.s.p.

36. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou

organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).